

Participatieraad Haarlem
T.a.v. Ingrid van Tienhoven, secretaris
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Ons kenmerk WI/2022/86989
Datum 15 februari 2022
Afdeling Werk en Inkomen
Contact D. Hofman
Telefoon 023 511 5594
E-mail dhofman@haarlem.nl
Bijlage(n) 1

Onderwerp: Reactie college op ongevraagd advies van de Participatieraad

Geachte heer de Groot, leden van de Participatieraad,

Hartelijk dank voor uw betrokkenheid en advies nieuwe Wet inburgering, dat wij op 12 januari 2022 van u ontvingen. Het college waardeert het zeer dat u ons adviseert en met ons meedenkt om de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering tot een succes te maken. U snijdt een aantal belangrijke onderwerpen aan die de aandacht van het college hebben.

Onderstaand leest u puntsgewijs de reactie van het college op uw adviezen.

1. *Advies ondertussengroep: de Participatieraad adviseert dringend deze "ondertussengroep" volgens de Nieuwe Wet Inburgering 2021 te behandelen, dat wil zeggen dezelfde brede intake en inburgeringstrajecten aan te bieden als de statushouders die in 2022 instromen.*

Het college is het met u eens dat de "ondertussengroep" dezelfde kansen verdient als de nieuwkomers onder de nieuwe wet en nemen uw advies graag over. Met de ondertussengroep worden recente nieuwkomers in de gemeente bedoeld die nog onder oude wet moeten gaan inburgeren. De nieuwe wet heeft namelijk geen overgangsrecht.

Het college heeft als uitgangspunt de ondertussengroep, waar dat kan, op dezelfde wijze te behandelen als de instromers onder de nieuwe wet. Dit betekent dat deze groep ook een brede intake en een brugklasprogramma aangeboden krijgen. Omdat deze groep niet in aanmerking komt voor de landelijke leerbaarheidstoets, blijft het college het NOA-assessment inzetten om een beeld te krijgen van de leerbaarheid. De afspraken met betrekking tot participatie/re-integratie en inburgering worden vastgelegd in een plan van aanpak inburgering.

Inburgeraars onder oude wet, blijven wettelijk gezien inburgeren onder de voorwaarden van de Wet inburgering 2013 en behouden financiering vanuit DUO. Dit betekent dat zij vrije keuze behouden wat betreft inburgeringsonderwijs. De gemeente heeft een belangrijke adviserende en faciliterende rol over het vervolg van het inburgeringstraject en daarom stimuleert het college de nieuwe instromers onder de oude wet inburgeringsonderwijs bij onze gecontracteerde aanbieders te volgen. Met de taalaanbieders van het nieuwe inburgeringsaanbod is afgesproken dat zij inburgeraars uit de ondertussengroep opnemen. Wanneer de inburgeraar een andere keuze maakt voor wat betreft

inburgeringsonderwijs, blijven zij evengoed door het college ondersteund worden op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding, participatie of toeleiding naar onderwijs. De subsidieafpraak met de partners in het re-integratieaanbod 'Aan de Slag' is verlengd (gefinancierd vanuit de regulier re-integratiemiddelen), voor potentiële Z-route kandidaten zijn we in gesprek over een vervolg op het project laaggeletterde statushouders (financiering uit ondertussengelden) en over een vervolg voor de voorschakeltrajecten. Inburgeraars die verder willen leren en een opleiding willen volgen, zullen begeleid blijven worden via onze samenwerkingspartner stichting UAF. Ook dit convenant wordt met 1 jaar verlengd tot 1 januari 2023.

2. *Advies financiën: de Participatieraad adviseert om ook na die 6 maanden toezicht te houden op de manier waarop statushouders met hun financiën omgaan. Nagegaan moet worden of statushouders goed zijn voorbereid op financiële zelfstandigheid en of zij overzicht hebben op alle kosten die ze noodzakelijk moeten maken voordat hun financiële ontzorging komt te vervallen.*

Het college is het met u eens dat zes maanden financiële ontzorging niet voor elke statushouder voldoende zal zijn. Gedurende de zes maanden financieel ontzorgen is er vanuit de budgetcoach contact met de maatschappelijk begeleider en de klantmanager van de statushouder. Na zes maanden zal in ieder geval in een drie-overleg met de statushouder, budgetcoach en maatschappelijk begeleider gekeken worden of verlenging van financieel ontzorgen (inhouden van de vaste lasten) en/of financiële coaching nodig is. Dit is individueel maatwerk. Als het nodig blijkt, kan de begeleiding vanuit de budgetcoach verlengd worden. De insteek is wel om de statushouder na zes maanden zoveel mogelijk zelf te laten doen, eventueel met ondersteuning van de maatschappelijke begeleider.

3. *Advies psychische gezondheid: de Participatieraad adviseert bij hulp en zorg in de wijken expliciet aandacht te besteden aan eventuele psychische problemen en de cultuur van statushouders.*

Het college kan zich vinden in uw advies en vindt expliciet aandacht voor psychische gezondheid belangrijk. In het nieuwe inburgeringsaanbod, tijdens de brede intake, PIP-gesprekken, brugklas, leerroutes en maatschappelijke begeleiding is het thema psychische gezondheid ingebouwd en krijgt extra de aandacht. Ook zijn de klantmanagers van team inburgering en de uitvoerders van het nieuwe inburgeringsaanbod getraind in cultuursensitief werken en het herkennen van psychische belemmeringen. Daarnaast is er in Haarlem een team Sleutelpersonen gezondheid actief in de wijken. Deze Sleutelpersonen zijn ervaringsdeskundigen en vervullen meerdere rollen. Zoals het voorlichten van statushouders over (psychische) gezondheid gerelateerde onderwerpen, het vervullen van de brugfunctie tussen statushouders en de zorg of hulpverlening en het adviseren van professionals in de juiste benadering van de doelgroep statushouders.

4. *Advies maatschappelijke begeleiding: de Participatieraad adviseert om de begeleiding van betreffende groep op maat toe te passen zodat maatschappelijke begeleiding ook langer kan duren dan 12 maanden.*

Het college kan zich vinden in uw advies om maatschappelijke begeleiding op maat toe te passen. In afstemming met de sociaal wijkteams en klantmanagers van de gemeente is ervoor gekozen om de duur van de maatschappelijke begeleiding 12 maanden aan te bieden. Dit was afgelopen twee jaar ook het geval. De intensiteit van de begeleiding gedurende de 12 maanden kan uiteraard per statushouder verschillen. Na afronding van de maatschappelijke begeleiding wordt er voor iedere statushouder een warme overdracht georganiseerd door Vluchtelingenwerk. Dit is een driegesprek tussen de statushouder, de maatschappelijk begeleider en de betrokken professional van het sociaal wijkteam. Als tijdens of na de overdracht blijkt dat er langdurige ondersteuning nodig is, dan zal het sociaal wijkteam daar de juiste professionele organisaties voor inschakelen.

Naar aanleiding van de bespreking van de uitvoeringsnota inburgering in de commissie Samenleving op 13 januari 2022 is er een toezegging gedaan om het terugbrengen van de duur van 2 naar 1 jaar maatschappelijke begeleiding, zoals dit vanaf 2020 het geval is, te evalueren. In de evaluatie zullen de ervaringen van het sociaal wijkteam worden meegenomen. De uitkomsten van deze evaluatie zullen wij met uw Raad delen.

5. *Advies aanbod: bied gezins- en oudere migranten de mogelijkheid goed inburgeringsonderwijs te volgen en stimuleert het gebruik daarvan.*

Het college heeft als uitgangspunt de groep gezinsmigranten ook zo goed mogelijk te ondersteunen bij hun inburgering. Een aantal onderdelen, het Participatieverklaringstraject en de Module arbeidsmarkt en Participatie worden wettelijk vanuit de gemeente aangeboden, maar ook op het gebied van de invulling van het inburgeringstraject geldt dat de gemeente een belangrijke adviserende en faciliterende rol heeft. Tijdens de brede intake zullen gezinsmigranten geadviseerd worden over de invulling van hun inburgeringstraject en gestimuleerd worden lessen te volgen bij de gecontracteerde aanbieders of bij de convenantpartners. In principe kunnen gezinsmigranten aanspraak maken op een lening vanuit DUO wanneer zij niet in de gelegenheid zijn om zelf inburgeringsonderwijs te bekostigen. Waar dat nodig is, kan het college vanuit haar NUG-beleid (beleid voor niet-uitkeringsgerechtigden) bekijken hoe zij deze groep kan ondersteunen.

6. *Advies communicatie: zorg voor heldere communicatie en goede uitleg over regelgeving en wat er van Nieuwkomers verwacht wordt en wees coulant met boeteoplegging als niet zeker is of verkeerdere bedoelingen een rol spelen.*

Het college kan zich vinden in uw advies. Communicatie richting de nieuwkomers, zoals brieven, beschikkingen, folders en informatie op de website, is zoveel mogelijk opgesteld in eenvoudige taal (B1-niveau) en vanuit het perspectief van de nieuwkomer. Ook wordt er gebruik gemaakt van beeldmateriaal (filmpjes) en pictogrammen. De folders en belangrijkste zullen in meerdere talen beschikbaar worden gesteld vanuit de gemeente. Waar dat nodig is, kunnen tolken worden ingezet.

tijdens belangrijke gesprekken met de klantmanager. Tijdens de brede intake en PIP-gesprekken met de gemeente zal uitleg gegeven worden over de regelgeving, maar ook vanuit de maatschappelijke begeleider en de uitvoerders van de brugklas en leerroutes.

Handhaving is een wettelijk onderdeel van de Wet inburgering 2021. Conform de visie op handhaving zoals opgenomen in de beleidsnota Handhaven met zorg 2016 wordt primair ingezet op preventie. Doel hiervan is te voorkomen dat mensen in de problemen raken, omdat ze (onbedoeld) bepaalde verplichtingen niet naleven. Wanneer er onvoldoende medewerking wordt getoond of de nieuwkomer verschijnt niet op gesprekken dan wordt eerst het gesprek aangegaan om te achterhalen wat de belemmeringen zijn. Ook zal er contact worden gezocht met de maatschappelijk begeleider of uitvoerders van de brugklas of leerroutes.

We zullen uw Raad blijven betrekken bij de uitvoering en resultaten van de nieuwe Wet inburgering.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

mr. C.M. Lenstra

de burgemeester,

drs. J. Wienen